

Oblici vojnog organizovanja u doktrini opštenarodnog odbrambenog rata

General-potpukovnik ILIJA BORIC

»Svaka revolucija vrijedi onoliko koliko je sposobna da brani svoje tekovine i da se stalno razvija«.

TITO

O blici vojnog organizovanja u nas temelje se na iskustvima iz narodnooslobodilačkog rata, razvoju oružanih snaga u svetu i u nas, koncepciji i doktrini opštenarodne odbrane i društvene samozaštite, materijalnim mogućnostima naše zemlje i realnim procenama mogućnosti ugrožavanja bezbednosti SFRJ.

Operativni oblici vojnog organizovanja osnova su za organizovanje Jugoslovenske narodne armije, prvenstveno njenog udarnog dela, koji je osposobljen za suprotstavljanje glavnim snagama agresora i njihovo razbijanje, posebno njegovih oklopno-mehanizovanih, vazdušnodesantnih, udarnih pomorskih i vazduhoplovnih snaga.

Partizanski oblik vojnog organizovanja primeren je partizanskom načinu ratovanja, odnosno partizanskim borbenim dejstvima u opštenarodnom odbrambenom ratu. Partizanske jedinice (sastavi) u našim oružanim snagama nalaze se u sastavu Jugoslovenske narodne armije i u sastavu Teritorijalne odbrane.

Teritorijalni oblici vojnog organizovanja primenjuju se za formiranje prostornih jedinica Teritorijalne odbrane, ustanova Teritorijalne odbrane i Jugoslovenske narodne armije i organa rukovođenja i komandovanja u Teritorijalnoj odbrani.

Osnovna uloga jedinstvenih oružanih snaga SFRJ ogleda se u realizaciji funkcije odvracanja eventualnog agresora od bilo kakvog oblika ugrožavanja bezbednosti naše zemlje, a ukoliko dođe do napada na tekovine revolucije i nezavisnost naših naroda i narodnosti, oružane snage imaju zadatak da zajedno sa drugim snagama opštenarodne odbrane i društvene samozaštite uspešno vode opštenarodni odbrambeni rat do konačne pobede.

Polazeći od takve uloge, oružane snage (JNA i TO) organizovane su, opremljene i obučene za izvršavanje određenih zadataka društvene samozaštite i osnovni su nosilac oružane borbe, koja predstavlja odlučujući oblik suprotstavljanja svim vrstama agresije.

Naša koncepcija opštenarodne odbrane sadrži trajno opredeljenje da se oružane snage izgrađuju kao glavni i nezamenljiv oblik savremeno organizovanog i naoružanog naroda, i to u okviru kompleksnog odbrambenog i samozaštitnog sistema. U vezi sa tim Ustav SFRJ to koncepcijsko opredeljenje definiše na sledeći način: »Oružane snage Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije čine jedinstvenu celinu i sastoje se od Jugoslovenske narodne armije, kao zajedničke sile naroda i narodnosti i svih radnih ljudi i građana i od Teritorijalne odbrane kao najšireg oblika organizovanog oružanog opštenarodnog otpora«. ¹ One su nosilac oružane borbe u opštenarodnom odbrambenom ratu, a njena jedinstvenost i nedeljivost obezbeđuju se, takođe, jedinstvenim vrhovnim rukovođenjem i komandovanjem na celoj teritoriji zemlje.

Oblici vojnog organizovanja u našoj zemlji temelje se na revolucionarnim tradicijama narodnooslobodilačkog rata i socijalističke revolucije, izgradnji samoupravnog socijalizma, razvoju nauke i tehnologije i na našim realnim mogućnostima, kao i na razvoju i stanju oružanih snaga mogućih agresora i realnim opasnostima po bezbednost Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije. Doktrinarnim stavovima postavljene su osnove za izgrađivanje različitih i originalnih oblika organizovanja naših oružanih snaga i oni se mogu svesti na: operativne, partizanske i teritorijalne oblike.

Operativni oblici vojnog organizovanja osnova su za organizovanje Jugoslovenske narodne armije, osobito njenog udarnog dela, koji je osposobljen i borbeno spreman za suprotstavljanje i razbijanje agresorovih oklopno-mehanizovanih, vazdušnodesantnih, udarnih pomorskih i vazduhoplovnih snaga na našem ratištu.

Geneza tih sastava datira iz prve godine narodnooslobodilačkog rata i oružanog dela socijalističke revolucije. Još sredinom avgusta 1941. godine Tito govori »u slučaju povoljnih stratejskih i drugih uslova pri izvođenju krupnih operacija stvoriće se, prema potrebi, iz više partizanskih odreda krupne vojne jedinice«. ² Već u decembru iste godine formirana je Prva proleterska udarna brigada. Ova jedinica je početni oblik takvog organizovanja i predstavlja

¹ Ustav SFRJ, 1974. čl. 240, stav drugi.

² Josip Broz Tito, *Sabrana djela*, tom 7, Institut za savremenu istoriju, Beograd, 1979, str. 69.

prekretnicu u stvaranju krupnih operativnih jedinica – divizija, korpusa, armija i, konačno, Jugoslovenske armije. Proglašavanje ove brigade za proletersku nije učinjeno samo iz formalnih razloga, već su time jasno i nedvosmisleno naglašene radničko-klasne i revolucionarne karakteristike oružanih snaga narodnooslobodilačkog pokreta. Označavanjem udarnog svojstva potencirana je i njena najvažnija uloga kao nosioca manevarsko-ofanzivnih dejstava na celokupnom ratištu.

Treba, međutim, imati u vidu da su u sastavu Jugoslovenske armije do kraja rata zadržani sastavi i jedinice organizovane na partizanskim i teritorijalnim principima vojne organizacije, kao što su partizanski odredi i drugi organi i sastavi. Tako ustanovljena organizacija naših oružanih snaga nije se bitnije menjala do kraja šezdesetih godina. U 1968. godini realizovan je doktrinarni stav o formiranju oružanih snaga od dva dela – Jugoslovenske narodne armije i Teritorijalne odbrane. Teritorijalna odbrana se organizuje na jedinstvenim osnovama kao veoma snažan i masovni deo jedinstvenih oružanih snaga Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije. Ona je u relativno kratkom vremenu postala najširi i najprikladniji oblik masovnog osposobljavanja i angažovanja stanovništva za izvršenje određenih zadataka društvene samozaštite, kao i za vođenje oružane borbe i drugih oblika opštenarodnog otpora.

Težište u ovom radu biće na razmatranju nekih aspekata partizanskog i teritorijalnog oblika vojnog organizovanja, koji se primenjuje na svim nivoima i u obe komponente naših oružanih snaga.

PARTIZANSKI OBLIK VOJNOG ORGANIZOVANJA

Ovaj oblik primeren je partizanskom načinu ratovanja, odnosno partizanskim borbenim dejstvima u opštenarodnom odbrambenom ratu. Zbog toga, naše konceptijsko opredeljenje polazi od toga da se partizanski oblik vojnog organizovanja razvija i primenjuje kao trajan oblik organizacije i formacije u opštenarodnom odbrambenom ratu.

Sa stanovišta veličine, strukture, jačine i namene jedinica i sastava za vođenje partizanskih dejstava, stav je naše doktrine da se u oružanim snagama mogu stvarati odredi,

odnosno bataljoni, brigade, divizije i korpusi. Formiranje konkretnih jedinica zavisi od borbenih uslova, ciljeva, zadataka, raspoloživih snaga i sredstava na određenom prostoru, kao i od datog perioda opštenarodnog odbrambenog rata. Iz toga proističe da se partizanski sastavi u našim oružanim snagama mogu nalaziti u sastavu Jugoslovenske narodne armije i u sastavu Teritorijalne odbrane. Primenom i stalnim usavršavanjem ovog oblika vojnog organizovanja, naše oružane snage osposobljene su za uspešna dejstva u svim oblicima oružane borbe, na svim delovima ratišta u našoj i neprijateljevoj pozadini, na frontu i na privremeno zaposednutoj teritoriji. Ujedno se ovim obezbeđuju uslovi za realizaciju doktrinarnog stava o jedinstvu i kontinuitetu oružane borbe na celokupnom ratištu SFRJ. To je posebno značajno za borbena dejstva u partizanskom obliku oružane borbe i na privremeno zaposednutoj teritoriji, kada se pretežno primenjuju borbena dejstva po načelima partizanske taktike. Istovremeno se time stvaraju organizacioni i drugi uslovi za formiranje jačih partizanskih snaga (jedinica, sastava i grupacija) osposobljenih za izvođenje najviših oblika borbenih dejstava.

U Jugoslovenskoj narodnoj armiji formirane su partizanske brigade i partizanske divizije i druge jedinice pretežno specijalne namene. Pored ovih partizanskih jedinica, u sastav JNA mogu da uđu i partizanske jedinice – brigade i drugi privremeni sastavi Teritorijalne odbrane. Ti sastavi, opremljeni savremenim naoružanjem i vojnom opremom, osposobljavaju se za izvođenje svih vidova i oblika borbenih dejstava, kao i ostale jedinice Jugoslovenske narodne armije. U toku opštenarodnog odbrambenog rata mogu se formirati i partizanski korpusi u koje se mogu uključivati partizanske jedinice Jugoslovenske narodne armije i Teritorijalne odbrane. Za izvođenje najviših oblika partizanskih borbenih dejstava na privremeno zaposednutoj teritoriji u kombinovanom obliku oružane borbe mogu se angažovati i kompletne jedinice Jugoslovenske narodne armije. Njihovoj upotrebi u tim uslovima prethodi obavezna transformacija organizacijsko-formacijske strukture, sistema rukovođenja i komandovanja, pozadinskog obezbeđenja i sl.

U Teritorijalnoj odbrani partizanski oblik vojnog organizovanja primenjen je u konstituisanju pokretljivih, odnosno manevarskih snaga. Osnovna formacija tih snaga

jeste brigada kao udarna i manevarska jedinica za izvođenje borbenih dejstava na celokupnom ratištu. Brigade u Teritorijalnoj odbrani organizuju se i opremaju po sličnim zahtevima i kriterijumima kao i partizanske jedinice Jugoslovenske narodne armije. Time se omogućuje ravnomernija podela i izvršavanje borbenih zadataka u napadima i odbrambenim dejstvima na frontu, privremeno zaposednutoj teritoriji i u vlastitoj pozadini. Takođe, znatno je pojednostavljeno i ubrzano stvaranje novih stalnih ili privremenih sastava za izvršavanje samostalnih ili zajedničkih borbenih zadataka od svih jedinica i sastava oružanih snaga na celokupnoj teritoriji vojišta ili ratišta.

U ovaj oblik vojnog organizovanja oružanih snaga mogu se uvrstiti odredi, bataljoni, divizioni, eskadrile i druge jedinice koje su namenjene za izvođenje borbenih dejstava na frontu, privremeno zaposednutoj teritoriji, kao i u vlastitoj pozadini i to pod komandom viših taktičkih i operativnih jedinica JNA, kao i odgovarajućih komandi i štabova Teritorijalne odbrane.

Mornaričke i rečne jedinice partizanskog oblika vojne organizacije osposobljene su za samostalna i zajednička dejstva na rekama, jezerima i akvatoriji, kao i za dejstva u svim uslovima privremeno zaposednute akvatorije.

Avijacijske jedinice Teritorijalne odbrane i odgovarajuće jedinice ratnog vazduhoplovstva, organizacijski prilagođene za partizanska dejstva, angažuju se u vazduhoplovnoj podršci partizanskih i drugih grupacija oružanih snaga. Time se obezbeđuju neophodni uslovi za izvršavanje raznovrsnih zadataka i u uslovima permanentne prevlasti snaga agresora u vazдушnom prostoru. Radi toga se avijacijske jedinice Teritorijalne odbrane postepeno osposobljavaju i prema materijalnim mogućnostima opremaju za izvršavanje, pored vazduhoplovne podrške, i drugih zadataka.

Razvojem partizanskih jedinica Teritorijalne odbrane na celokupnoj teritoriji i akvatoriji SFRJ obezbeđuje se efikasno i veoma brzo angažovanje masovnih jedinica i sastava na svakom delu našeg ratišta. Njihovim manevrom sa jednog na drugi prostor našeg ratišta obezbeđuju se uslovi za stvaranje snažnih udarnih grupacija osposobljenih za izvođenje borbenih dejstava i u najsloženijim ratnim uslovima na osnovama jedinstvene upotrebe svih delova oružanih snaga.

TERITORIJALNI OBLIK VOJNOG ORGANIZOVANJA

Teritorijalni oblik vojne organizacije zasniva se na doktrinarnom stavu o masovnosti naših oružanih snaga i neprekidnom i raznovrsnom izvođenju oružane borbe i opštenarodnog otpora u opštenarodnom odbrambenom ratu. Osnovni kriterijumi za primenu ovog oblika vojnog organizovanja su: borbeni uslovi na prostoru na kojem se angažuju određene snage agresora; načini angažovanja naših jedinica; vreme i mesto angažovanja; objekti njihovog dejstva; oblik oružane borbe i drugi. Veoma je značajan doktrinarni stav da svaki deo naše teritorije bude pokriven i kontrolisan snagama Teritorijalne odbrane, bez obzira na privremeno prisustvo aresorovih snaga. Time se istovremeno obezbeđuje stalna podrška i zaštita našeg stanovništva, materijalnih dobara i institucija društveno-političkog i društveno-ekonomskog sistema.

Imajući u vidu iskustva iz narodnooslobodilačkog rata i uvažavajući stanje i razvoj samoupravne socijalističke demokratije i suvereno pravo i obaveze radnih ljudi i građana u odbrani zemlje, naša doktrina precizno određuje potrebu i mogućnosti vojnog organizovanja i angažovanja po jedinaca, grupa, ustanova i organa rukovođenja na svim nivoima društveno-političkog organizovanja, od organizacije udruženog rada i mesne zajednice do federacije. Naša ratna iskustva ukazuju na neophodnost da se u tom obliku vojnog organizovanja formiraju jedinice od odeljenja do bataljona i odreda. Neuspeli pokušaji formiranja i upotrebe jedinica veličine brigada u početnim dejstvima u narodnooslobodilačkom ratu ukazuju na to da jedinice složenijeg sastava i većeg brojnog stanja nisu pogodne za teritorijalni oblik vojnog organizovanja.³

Jedinice su u znatnoj meri vezane za prostor na kojem se formiraju, radi potpunijeg oslonca na resurse određene teritorije, kao i radi neposredne odbrane i zaštite vitalnih objekata, a naročito stanovništva. S tim u vezi postoje bogata iskustva iz narodnooslobodilačkog rata na koja je Tito ukazivao, a naročito na nepravilnosti da se sve snage »povuku u šume, umjesto da budu zaštitnici naroda, nemilosrdno gonjenog sa svojih posjeda i iz svojih domova...«⁴

³ Isto, str. 111 i 169.

⁴ Isto, str. 138.

Značajan elemenat vojnog organizovanja na teritorijalnom principu jesu odgovarajući organi rukovođenja i komandovanja oružanim snagama, koji su odgovorni za određene delove teritorije. Potpuno razvijenim teritorijalnim organima rukovođenja i komandovanja obezbeđuje se pravovremeno i svrsishodno angažovanje radnih ljudi i građana u oružanim i drugim oblicima borbe i opštenarodnog otpora. Pored toga, takvim sistemom rukovođenja i komandovanja obezbeđeno je jedinstvo i jednostarešinstvo u komandovanju i upotrebi svih delova naših oružanih snaga na datom prostoru, kao i sprovođenje doktrinarnog stava o masovnosti i neprekidnosti borbe i otpora do konačnog proterivanja agresorovih snaga sa našeg prostora. Jedinstvo rukovođenja i komandovanja u oružanim snagama obezbeđuje Predsedništvo Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije. U zonama odgovornosti oružanih snaga sva nadležnost u komandovanju dodeljuje se jednom komandantu kojem su potčinjeni svi učesnici – izvršioci zajedničkog zadatka. Organi rukovođenja i komandovanja u teritorijalnom obliku vojnog organizovanja ustanovljeni su od organizacije udruženog rada i mesne zajednice do operativno-strategijskog nivoa.

Teritorijalni princip vojnog organizovanja primenjen je u stvaranju i razvoju prostornih jedinica i ustanova Teritorijalne odbrane. Na toj osnovi izgrađene su snage sa visokim stepenom borbene gotovosti na svakom delu našeg ratišta. One su spremne da se u veoma kratkom roku pripreme i uključe u napadna i odbrambena dejstva, naročito protiv agresorovih obaveštajnih, terorističkih, gerilskih i diverzantskih jedinica, kao i protiv kvislinških i drugih formacija i snaga unutrašnjeg neprijatelja. Postojanjem prostornih snaga Teritorijalne odbrane postiže se potpuna borbena kontrola teritorije i akvatorije, kao i izvršenje zadataka društvene samozaštite.

Prostorne snage Teritorijalne odbrane osposobljene su i opremljene za masovno uključivanje stanovništva u oružanu borbu, a naročito na privremeno zaposednutoj teritoriji i akvatoriji. Posebno je značajno da prostorne jedinice Teritorijalne odbrane, formirane u mesnim zajednicama, obezbede uslove za vojno organizovanje i uključivanje građana u masovni opštenarodni oružani otpor. Te jedinice se neposredno angažuju za izvršavanje različitih borbenih za-

dataka – uništavanje agresorovih i snaga unutrašnjeg neprijatelja, kao i zaštita građana, objekata infrastrukture i materijalnih dobara na određenom području.

U osnovnim i drugim organizacijama udruženog rada teritorijalni oblik vojnog organizovanja omogućuje brzo i uspešno angažovanje predviđenih snaga za zaštitu svojih objekata. Time su stvoreni povoljni uslovi da se veći deo ili svi radni ljudi ponovo uključe u radni proces nakon što se otkloni neposredna opasnost od oružanog ugrožavanja, odnosno da se angažuju na drugim borbenim, proizvodnim ili uslužnim zadacima.

Prostorne jedinice Teritorijalne odbrane organizuju se u grupe, odeljenja, vodove, čete, baterije, bataljone, odrede ili druge sastave. Jedinice su osposobljene za ukрупnjavanje i brzo uključivanje nižih u više jedinice, kao i za raščlanjivanje viših u veći broj manjih jedinica. Pri tome treba imati u vidu da se brojno stanje, a time i borbena efikasnost tih jedinica može povećati naoružavanjem i opremanjem radnih ljudi i građana i njihovim uključivanjem u jedinice Teritorijalne odbrane i jedinice Jugoslovenske narodne armije.

Prostorne jedinice Teritorijalne odbrane namenjene su:

- za izvođenje zajedničkih borbenih dejstava sa ostalim jedinicama oružanih snaga ili samostalno, s tim da se, po potrebi, jednostavno i brzo izvrši potrebna transformacija, odnosno ukрупnjavanje ili smanjivanje sastava određene jedinice;
- da po potrebi čine jezgra za organizaciju masovnog oružanog i neoružanog otpora, uključivanjem velikog broja radnih ljudi i građana u svoje sastave i time obezbede jedinstvenu upotrebu svih raspoloživih snaga na određenom prostoru;
- da samostalno i u sadejstvu sa drugim snagama vrše borbenu kontrolu i obezbeđenje teritorije, izvode samostalna dejstva protiv snaga specijalnog rata i drugih snaga agresora na svojoj teritoriji;
- da sprečavaju uspostavljanje i funkcionisanje agresorove vojnookupacione vlasti na privremeno zaposednutoj teritoriji;
- da štite i obezbeđuju funkcionisanje našeg, Ustavom SFRJ utvrđenog poretka;

– da po potrebi uđu u sastav jedinica Jugoslovenske narodne armije i manevarskih snaga Teritorijalne odbrane i posluže kao osnova za njihovu popunu.

Ustanove u oružanim snagama pretežno su teritorijalnog oblika vojnog organizovanja. Pozadinske ustanove Teritorijalne odbrane, u organizacionom i funkcionalnom smislu, u osnovi čine elementi društveno-ekonomskog sistema određene teritorije. U uslovima poremećenog funkcionisanja društveno-ekonomskog sistema mogu većim delom ili u celini preuzimati funkciju obezbeđivanja minimalnih uslova za oružane snage i stanovništvo do ponovnog uspostavljanja normalnih funkcija proizvodnih, uslužnih i prometnih aktivnosti društveno-ekonomskog sistema.

Nastavne ustanove većim delom se oslanjaju na teritoriju na kojoj su razvijene, a svoju delatnost u oblasti borbene obuke i vaspitanja vrše za potrebe oružanih snaga, kao i za one delove stanovništva koji nisu obuhvaćeni organizovanim vojnostručnim obučavanjem, kao što je, na primer, školska omladina.

Pri razmatranju teritorijalnih oblika vojnog organizovanja treba imati u vidu da se mnogi kapaciteti društveno-ekonomskog sistema funkcionalno uključuju u određene delatnosti za potrebe oružanih snaga i oružane borbe, ali se ta problematika u ovom radu ne razmatra. U tu oblast spada pravo i obaveza društveno-političkih zajednica da rukovođe opštenarodnim otporom – angažuju i usmeravaju snage u neoružanoj borbi i otporu, radi doprinosa povoljnom ishodu borbenih dejstava u opštenarodnom odbrambenom ratu.

Zaključak

Oružane snage SFRJ organizuju se kao sastavni deo socijalističkog samoupravnog društvenog uređenja. One predstavljaju glavnu snagu savremeno organizovanog naoružanog naroda i nosilac su oružane borbe, kao odlučujućeg oblika suprotstavljanja svim vrstama agresije na našu zemlju.

Svojom organizacijom, oružane snage obezbeđuju povoljne i realne mogućnosti odbrambenog samoorganizovanja na najširoj bazi, kao i organizovanje svih radnih ljudi i građana za masovnu oružanu borbu i opštenarodni otpor.

Operativni, odnosno klasični oblici vojnog organizovanja razvijeni su u Jugoslovenskoj narodnoj armiji. Jedinice i sastavi Jugoslovenske narodne armije čine glavni udarni deo oružanih snaga i osnovni su nosilac pripreme i izvođenja borbenih dejstava protiv glavnih snaga agresora.

Partizanski oblik vojne organizacije razvijen je kako u Jugoslovenskoj narodnoj armiji tako i u Teritorijalnoj odbrani. Sa stanovišta upotrebe u oružanoj borbi, partizanske snage u Jugoslovenskoj narodnoj armiji i Teritorijalnoj odbrani čine jedinstvenu organizacionu i funkcionalnu celinu.

Partizanske jedinice Teritorijalne odbrane mogu se uključivati u privremene sastave i druge jedinice oružanih snaga i u određenim uslovima mogu biti glavni nosilac borbenih dejstava, naročito na privremeno zaposednutoj teritoriji. Sa stanovišta organizacije i pripremanja, te jedinice su vezane za organe rukovođenja i komandovanja u Teritorijalnoj odbrani i odgovarajuće organe društveno-političkih zajednica. Po pitanju nadležnosti za njihovu upotrebu, te i ostale jedinice Teritorijalne odbrane neposredno su vezane za pretpostavljeni štab ili komandanta Teritorijalne odbrane ili za odgovarajuću komandu Jugoslovenske narodne armije. Time se obezbeđuje jedinstvo u izvršavanju zadataka pretpostavljenog starešine, kao i ostvarivanje konceptijskog i doktrinarnog stava o jedinstvu oružane borbe na našem ratištu.

Teritorijalni oblici vojnog organizovanja u našim oružanim snagama primenjuju se za formiranje prostornih jedinica Teritorijalne odbrane, ustanova Teritorijalne odbrane i Jugoslovenske narodne armije i organa rukovođenja i komandovanja u Teritorijalnoj odbrani.

Jedinice Teritorijalne odbrane, formiraju se do jačine odreda, bataljona i diviziona. U komandnom pogledu vezane su za štabove i komande Teritorijalne odbrane taktičkog nivoa. U toku borbenih dejstava potčinjavaju se jedinici koja je nosilac odgovornosti za pripremu i ishod borbenih dejstava. Time se obezbeđuje jedinstvo rukovođenja i komandovanja i jedinstvo oružane borbe. Opremanjem savremenim borbenim sredstvima i obezbeđenjem visoke borbene gotovosti te jedinice se mogu uspešno suprotstavljati iznenadnim dejstvima agresorovih snaga na bilo kom delu našeg ratišta. Neposrednijim vezivanjem za određene delove teritorije te snage mogu u znatnoj meri koristiti

prednosti našeg prostora, naročito uključivanjem u oružanu borbu velikog broja radnih ljudi i građana. One su veoma pogodne za organizaciju borbenih dejstava i drugih oblika oružanog otpora u privremeno zaposednutim gradovima.

Ustanove oružanih snaga organizovane na teritorijalnom principu neposredna su spona između oružanih snaga i stanovništva, odnosno elemenata društveno-ekonomskog i društveno-političkog sistema. Razvijanjem tog oblika vojne organizacije omogućen je manevar operativnih i partizanskih jedinica sa jednog prostora na drugi, a da se ne naruši sistem rukovođenja i komandovanja i uspešna pozadinska i druga podrška.

Organi rukovođenja i komandovanja razvijeni na teritorijalnom principu obezbeđuju pouzdanost i žilavost sistema komandovanja čak i u uslovima upotrebe borbenih sredstava za masovno uništenje, kao i istovremenog zahvatanja borbenim dejstvima celokupnog ratišta SFRJ.

S U M M A R Y

FORMS OF MILITARY ORGANIZATION IN THE TOTAL NATIONAL DEFENCE WAR DOCTRINE

The forms of military organization in our country are based on experiences from our national liberation war, on the development of the armed forces in the world and in our country, on the total national defence and social self-protection concept and doctrine, on material resources of our country and on realistic assessment of possibilities for threatening the security of the SFRY.

Operational forms of military organization make the basis for organization of the Yugoslav People's Army as a whole, in the first place of its strike element which has been made able to withstand and crush the main forces of the aggressor, particularly his armoured-mechanized, airborne, naval and air strike forces.

The partisan form of military organization is adapted to the partisan warfare, i.e. to the carrying out of partisan combat operations in a total national defence war. Partisan units (formations) of our armed forces have been formed within the organization both of the Yugoslav People's Army and the Territorial Defence.

Territorial forms of military organization are applied in forming the territory-bound units of Territorial Defence, the institutions of Territorial Defence and the Yugoslav People's Army, and the command and control organs in Territorial Defence.

R É S U M É

LES FORMES D'ORGANISATION MILITAIRE D'APRES LA DOCTRINE DE GUERRE DE DEFENSE POPULAIRE GENERALISEE

Les formes d'organisation militaire de notre pays reposent sur les expériences de la guerre populaire de libération, sur le développement des forces armées dans le modne populaire généralisée et d'autoprotection sociale, sur les capacités matérielles de notre pays et les appréciations réelles des possibilités de voir la sécurité nationale de la RSFY menacée.

Les formes opérationnelles d'organisation militaire constituent les fondements de l'organistaion de l'Armée populaire yougoslave dans son ensemble, notamment de sa partie de choc apte à s'opposer aux forces principales de l'agresseur et à les détruire, notamment les forces blindées-mécanisées, aéroportées et les forces navales et aériennes de choc de l'agresseur.

La forme partisane d'organisation militaire est adaptée à la conduite de la guerre partisane, c'est-à-dire aux actions de combat partisans dans une guerre de défense populaire généralisée. Les unités (formations) de nos forces armées composent les formations de l'Armér populaire Yougoslave et celles de la défense Territoriale.

Les formes territoriales d'organisation militaire sont appliquées dans le cadre des unités territoriales de la Défense territoriale, des institutions de la Défense territoriale et de l'Armér populaire yougoslave ainsi que des organes de direction et du commandement de la Défense territoriale.

Р Е З Ю М Е

ФОРМЫ ВОЕННОЙ ОРГАНИЗАЦИИ В ДОКТРИНЕ ВСЕНАРОДНОЙ ОБОРОНИТЕЛЬНОЙ ВОЙНЫ

Формы военной организации у нас основываются на опыте Народно-освободительной войны, развития вооруженных сил у нас и в мире, концепции и доктрине всенародной обороны и общественной самозащиты, материальных возможностях страны и реальных оценках возможности угрозы безопасности СФРЮ.

Оперативные формы военной организации являются основой для организации Югославской народной армии как целого, в первую очередь ее ударной части, подготовленной для оказания сопротивления главным силам агрессора и их разгрома, в частности его броне-механизированных, воздушно-десантных, ударных военно-морских и военно-воздушных сил.

Партизанская форма военной организации отвечает партизанскому способу ведения войны, вернее партизанским боевым действиям во всенародной оборонительной войне. Партизанские части в наших вооруженных силах находятся в составе Югославской народной армии и в составе Территориальной обороны.

Территориальные формы военной организации применяются при формировании пространственных войск Территориальной обороны, учреждений Территориальной обороны и Югославской народной армии и органов управления в Территориальной обороне.